

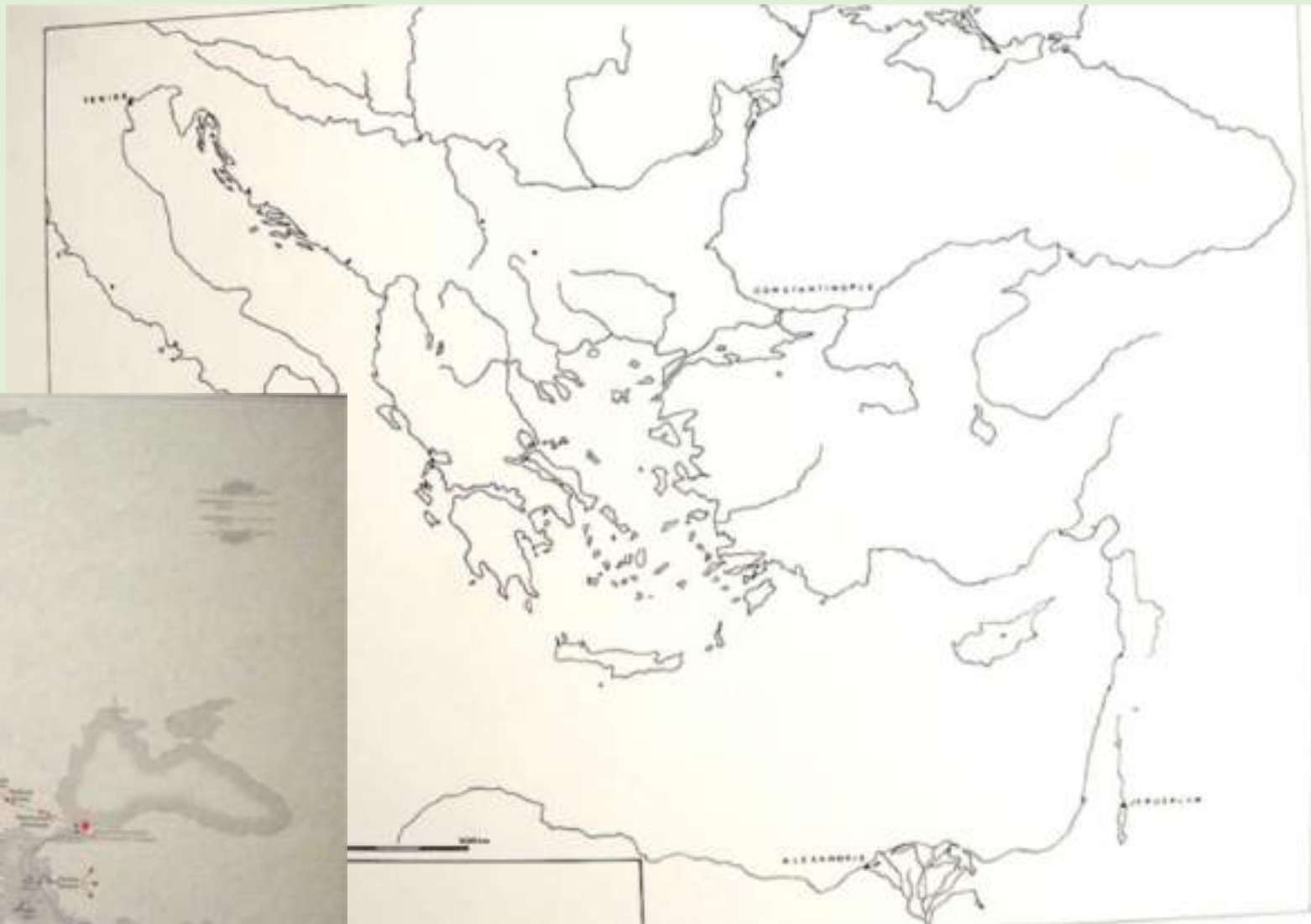
Ταξιδεύοντας στην Κωνσταντινούπολη με τους περιηγητές του 16^{ου}-17^{ου} αιώνα : το αξιοπερίεργο και το ανοίκειο.

Ιόλη Βιγγοπούλου

*Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη
Ένα διαδικτυακό ταξίδι*

Ιανουάριος 2024

Μουσείο Μπενάκη

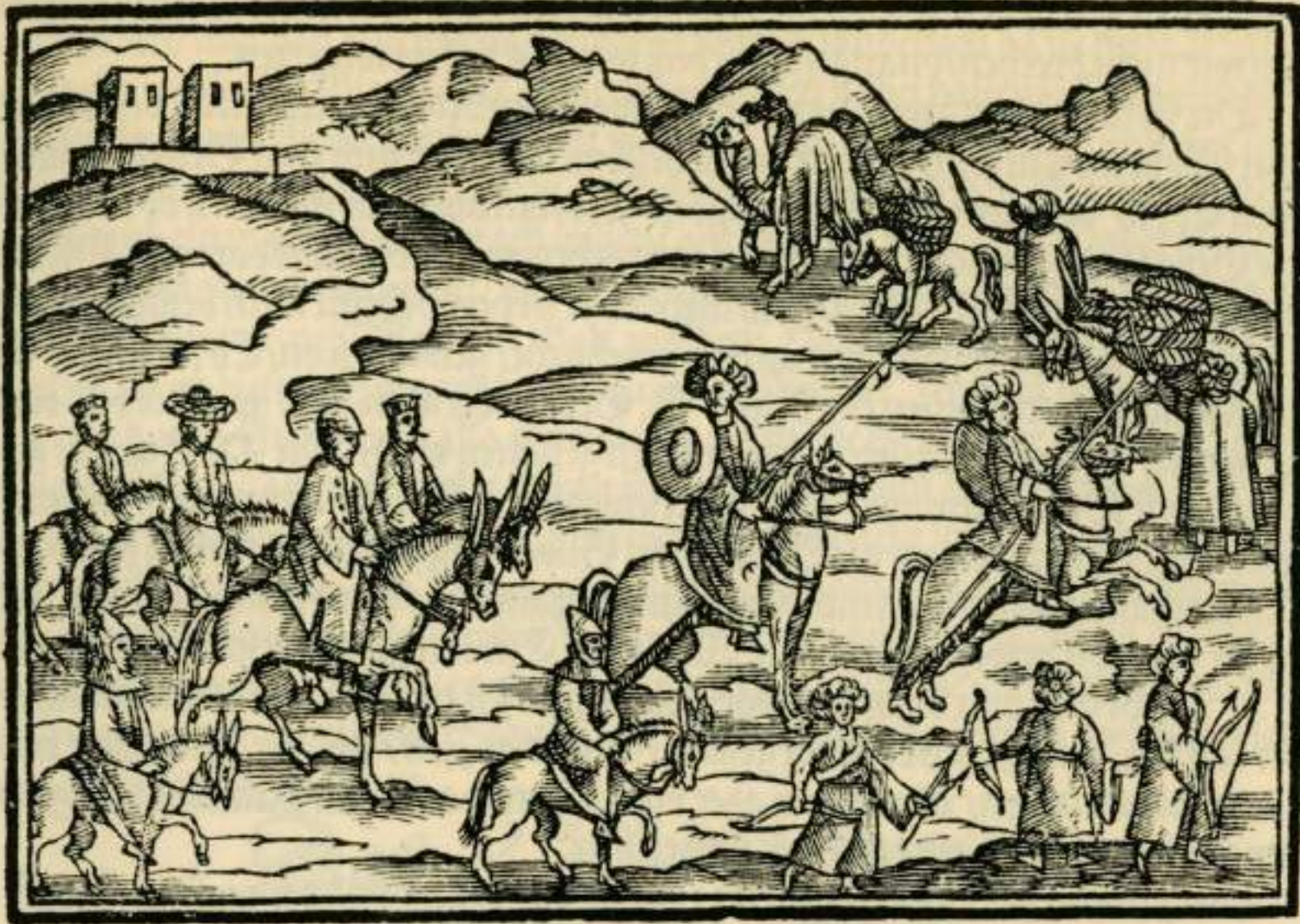
...το δράμα...

...η προετοιμασία...

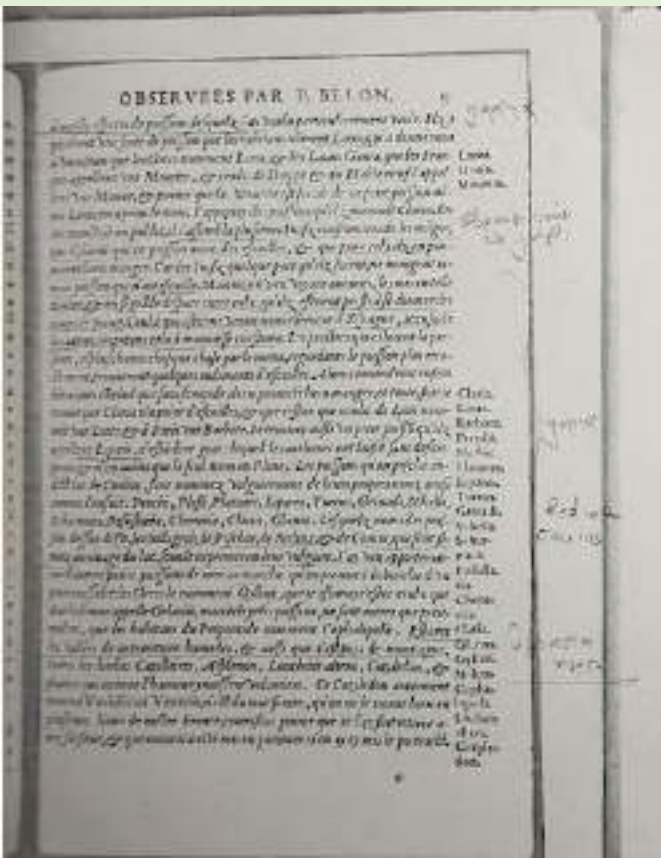

*...το ταξίδι...
χερσαίο ..ή*

..θαλασσινό ταξίδι

..το χρονικό...και οι συλλογές

A topographic map of the Balkan Peninsula and surrounding regions, including parts of Europe, Asia, and Africa. The map uses color to represent elevation, with green for lowlands and brown for highlands. The city of Constantinople is marked with a red dot and labeled in Greek. The map shows the Black Sea to the north, the Aegean Sea to the west, and the Mediterranean Sea to the south. The Bosphorus Strait is visible connecting the Black Sea to the Marmara Sea. The text 'Κωνσταντινούπολη' is centered over the city's location.

Κωνσταντινούπολη

Εύξεινος Πόντος

Βόσπορος

Ανατολική Ευρωπαϊκή Θράκη

Ασία

Κωνσταντινούπολη

Θάλασσα του Μαρμαρά
Προποντίδα

Πριγκηπόνησα

Βιθυνία

Αναπαράσταση των
μνημείων της
Κωνσταντινούπολης
κατά τους
βυζαντινούς
χρόνους

J.L. Huens, N.G.
1983

Κωνσταντινούπολη,
Buondelmonti,
χφ, 1420

Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης

Tintoretto,
16ος αι.
Βενετία

G. Bellini

Μωάμεθ Β' ο Πορθητής

Schedel, 1493

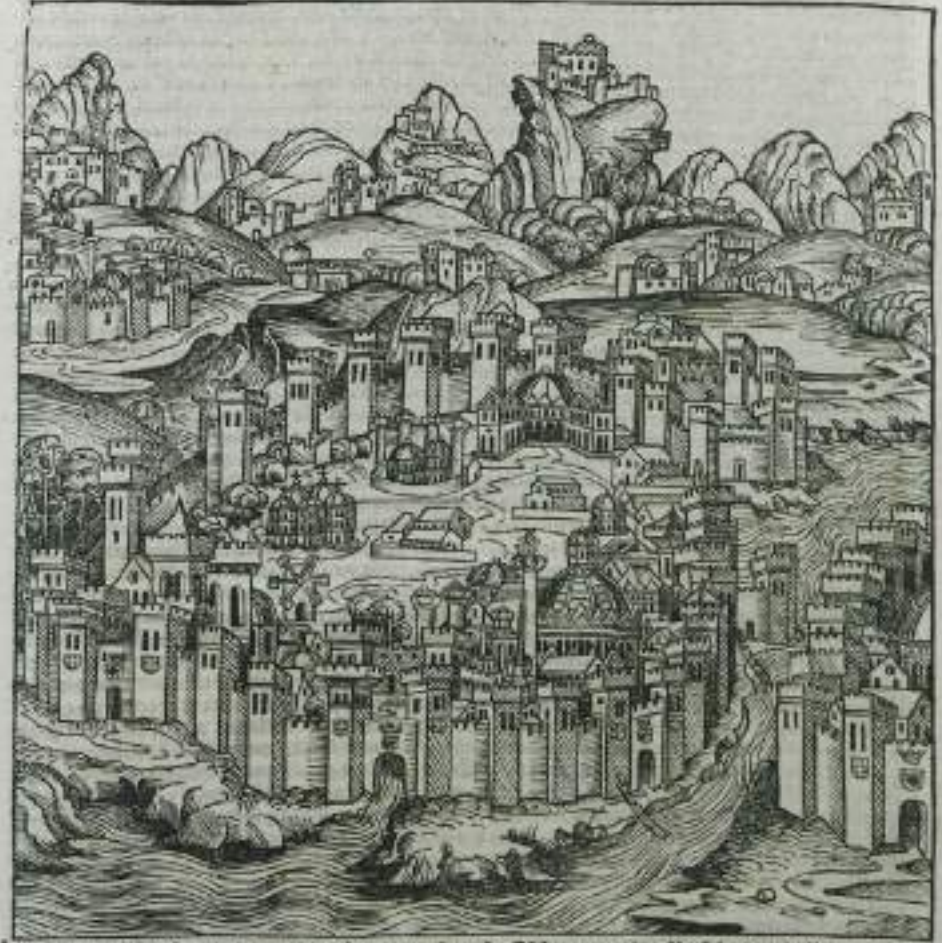

De expugnatione constantinopolitane rebis anno .1453.
 Constantinopolis ciuitas orientis imperij sedes et vniuersa graecie domus fupre hoc anno .1453. kal. ianuaris a multitudine turcorum p. 30. dies obsessa et tandem expugnata diripit et fada anno regni mahumeti tercio .q. coactis vniuersis copiis turcicis apparuit terra maris regni vrbis aggressus cum vniuersis in supradictis habitis .q. ad terram autem captis rebis sui modum innumeros trancibos et virgines vniuersas p. 1000. paganos tegerent fossatis admouit. Erat autem murus fortis .q. in ianua obne et fortibus ceteris. Bombardis quoque ingens cum iuxta se romani portus collidit. cuius ruina ammirabilia fossati replere equant. et via hostibus pareret. Et cum turbis .1000. in loca pacis lapidibus iustos telpera re. Remotam iustitiam spiam ex colle bientes intrantibus curat. Est enim portus ille in locis angustiis et p. 1000. orientale plagi colligat auras et turbas munitur. inde hostibus aditus impossibilis erat. qua ob re et conspiciens arcibus lateris magis vrbis iusta in via cepit ex colle supposito lentis visis locis totius vrbis ad strada sequa graecis bitones. q. alibi graui sublate postea et eo apice in reditu ad ripa leniti me sus introfuit rebis. Inde p. 1000. iustitia strado curat. xxx. ex ripa vrbis oppoia q. vniuersis colligant sub constructis p. 1000. lignis q. ceteris occurreret ad murum. by antea vniuersis ingressus tran sitane p. 1000. Zamet dno signo vniuersis no solum constantinopolis orientis columnam. s. ipsa q. per ne qd an xlii greci p. 1000. oppugnant cepta e. Turci rursus subre manu portus q. iere unius. Locus vniuersa pere unia forma et plura in modum imago. Locus defensus tenuis fieret turci antea erentes ari moibus. In ingressu tenui p. 1000. octogeni turci ex latere graues perire. et si hosti fupre tunc ierent facta i mrao amoueret. Cui subno capta vrbis esse vrbis in rapisanti e. In huius aut vrbis populante cōstans pileolagna et ipe nre helena genti orientis imperator capite maca? regni sif et vrbis sine fecit. datus q. edicta via sex annis supra oca venus sca? plene accit. sacerdotes et vniuersi monachi diuersis comibus generis nocui sunt. Reliquos vniuersi gladio huius. tunc sanguinis effusio et tunc ardentis p. vrbis currant. De nobilissima vrbis p. constantinopolis condita in m. annis unius helis venit. Ab eius p. datione .1453. et circa. Quibus gestis omni in preli ceter. sacra templa sedant postremo turci vna a n. p. m. d. a. p. g. e. r. i. t.

Schedel, 1493

Uoluerat insperatam animo mahometes quo nā modo Costantinopoli sibi subigere posset neq; ad sui
 matris inde nominis suo deus accedere si eam videri expugnaret q̄ro p̄ gentiozes sui idem conari turpib;
 recepi; vestitiſſent. Et p̄ pauca ipſi participato cōſilio caſtellum iuxta latus ad hoſtium boſpori paulo ab
 urbe remotas aliud diſſimilās incredibili celeritate extruxit ac muſtatis bellum tende vbi nō modo in-
 duxit ſed contra iura ſcedera contra iuſtitias dñi inuicti ſimul & genere cepit. Venſerunt enim omniū greci diſ-
 ſidentesq; ſuis viribus ad lanoꝝ opes conſugerant lacrimis ac ſteſibus auralis experētes. Turde p̄och
 pudor noſtroꝝ principi aures ſuere. coct oculi. qui calente greci ruituram ipſeſe religionis partem non
 viderunt quia priuatis quēq; aut odio aut comoditatibus occupatum ſalutem publicam neglexiſſe magi
 crederent. Mahometes interea coactis vndiq; copiis mirabili apparatu formidādo impetu terra mariq;
 regiam urbem aggreſſus cuniculis ac latentibus foſſis altiflimis octo aggre late edito ponte qua per am
 oppellam verſus mare auaro allat vrbis longitudinis ad duo milia paſſum raptim extraxit. mirribus li-
 gnis eouſq; erecti vt maros (quis altiflimos) eroderent. machinamentoz tormentozq; muſtipes adhe-
 ſito genere. oppugnata eſt vrbis deſenſaq; ſummis vtrinq; viribus. non pauca diebus ad extremam vol
 eſt p̄onia totis calibus inclamati ſt. Quoto kalēto. maꝝ milites omnes icamū ſanctificent ſequenti die i
 omnis aſſiat vrbem cernens vrbis oppugnari. triduo ciuitatem militi direptioni ſumit. Coſtituta die
 icamū ad noctem vſq; ſeruatam. erudē lucensibus ſtellis mutationes p̄uuta paſſim habita & quſq; ani
 cū p̄p̄nquū noniq; habuit cū eo bularis epula^o eſt. atq; vbi ſatis eſt bibendū riq; ſe deinceps nūq; vſitū cēnt
 amplexas epouſantq; ſimul vltimū vale dixerūt. In vrbē aut ſacerdotes ſacras ferentes ymagines ſequē

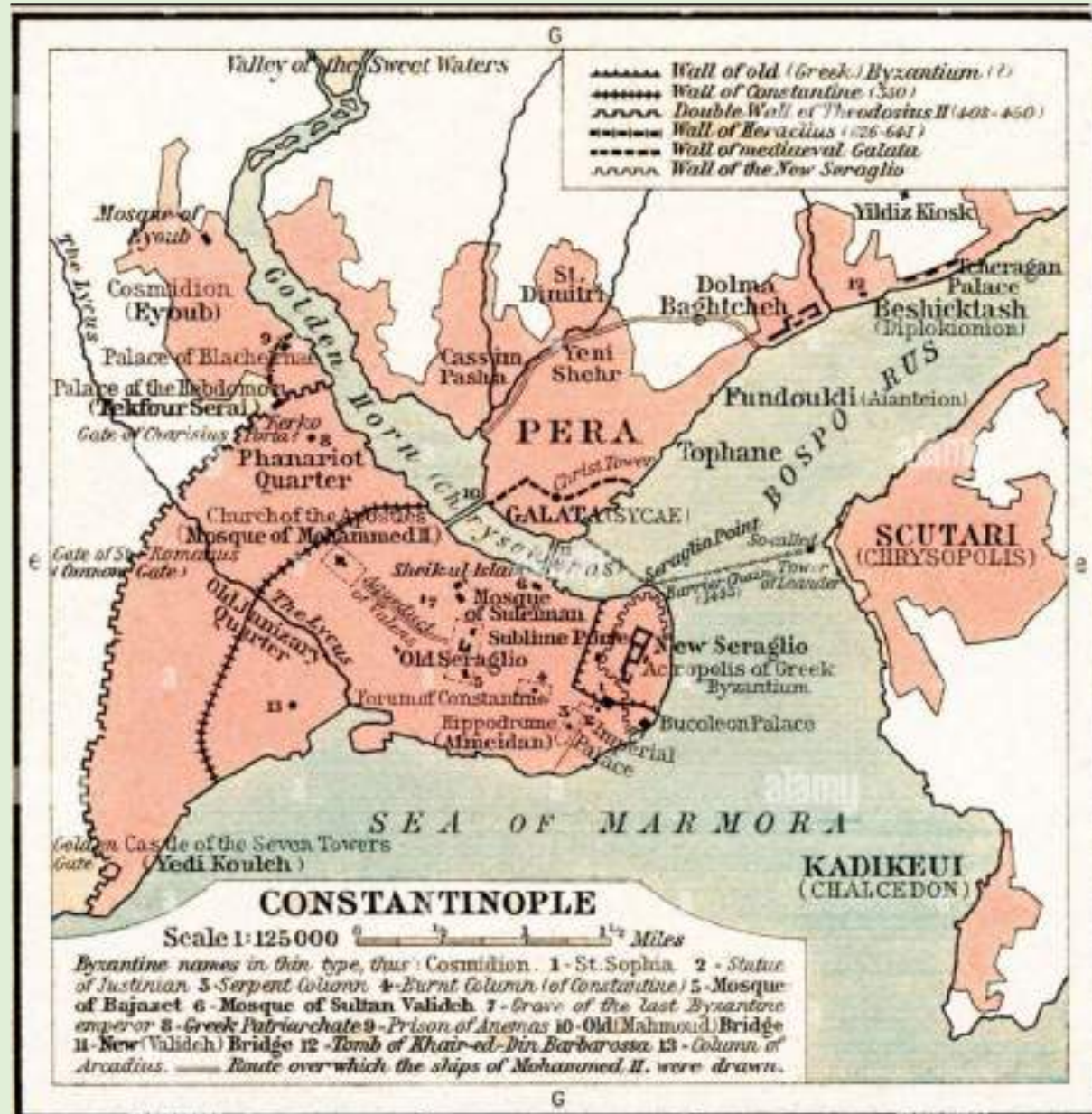
logoz clarissima familia genuerunt ope a gallis ademit vsq; in annu. 1455. gloriosissime possedit. quo an
Constantinopolis

Schedel, 1493

teratē venerat infidelium spurcissimoz thureoz hoc infelici anno 7 vniuersq; sexus pe rsone cum imperatore
paleologo neci rediti fuerant. sub friderico tercio impatore oia ciuescent.

Vavassore, c.1520

Πρέσβης G. D' Aramond

A. Thevet

M. Lorichs

G. Postel

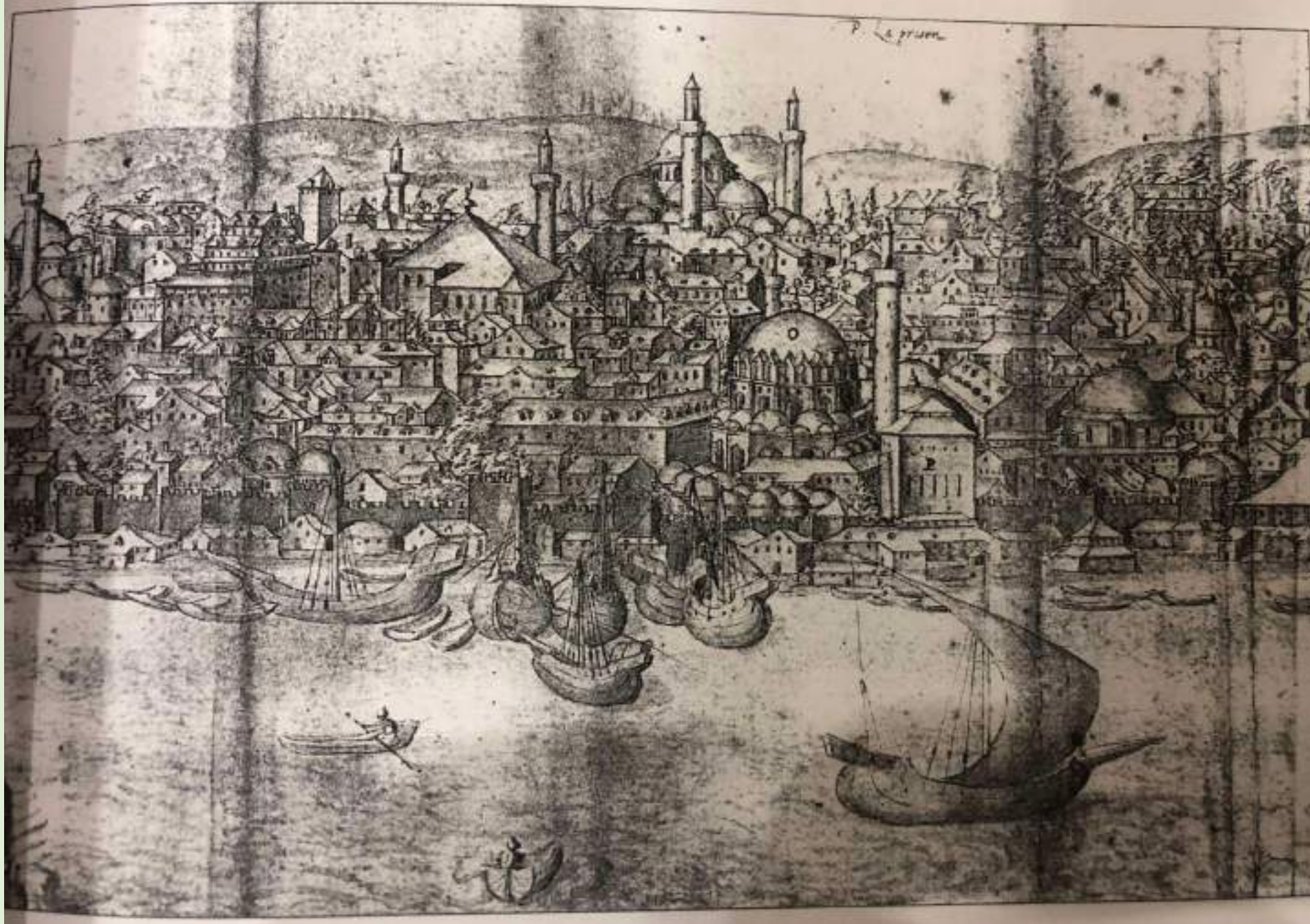
P. Belon

«...Μέσα από τα τείχη, με τις δεκαοκτώ μόνο πύλες ανοιχτές, γεπυνεύουν κατοικίες και παλάτια, τεμένη και μνημεία... Στο Πέρα διαμένουν όλοι οι ξένοι πρεσβευτές και έμποροι... Αφήσαμε πίσω μας την Πόλη, κατάπληκτοι και αποσβολωμένοι από κείνον τον Παράδεισο...».

Χαλκογραφία από το έργο: G. Braun - Fr. Hogenberg, *Civitates Orbis Terrarum*, Κολωνία 1576.

Πανόραμα της Κωνσταντινούπολης, 16^{ος} αι. ΒηF, Παρίσι

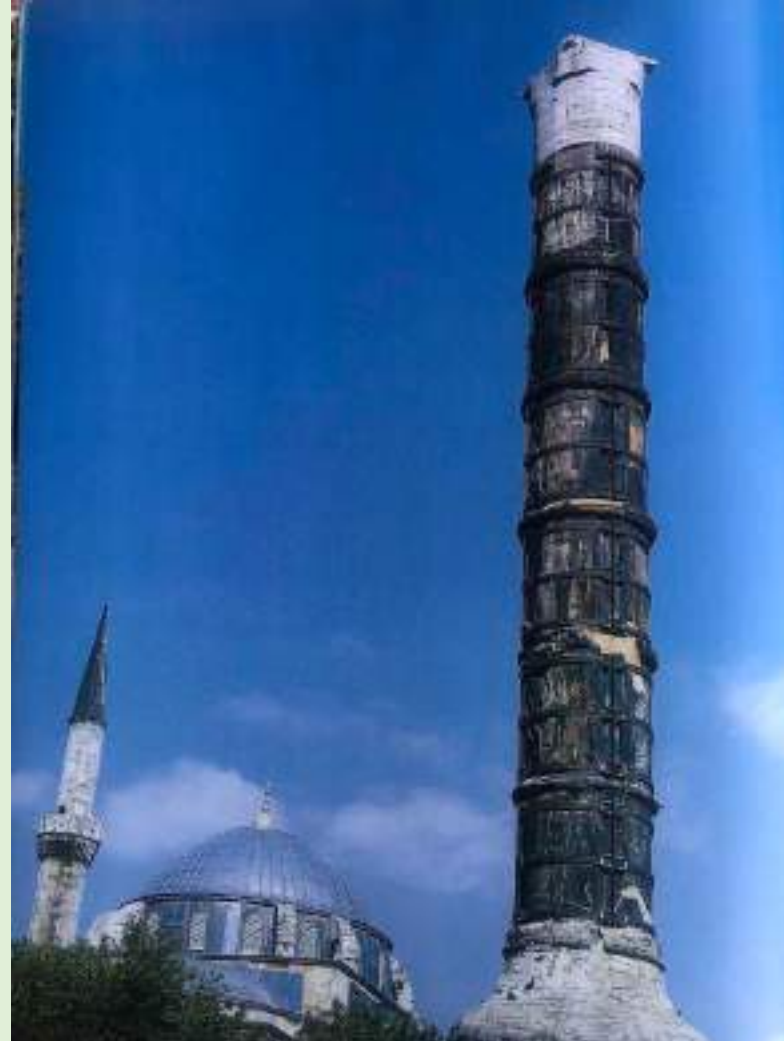

Τμήμα από τα τείχη
της Κωνσταντινούπολης,
εκδ. ΜΙΛΗΤΟΣ

Κίονας Κωνσταντίνου, 4^{ος} αι.
Çemberlitas sütunu

Η Αγία Σοφία και ο Ιππόδρομος

Situs Obelisci Columnae aegyptiacae et Colossus in Hippodromo.

*Sanctae Sophiae S. Sophiae
et Hippodromi Constantinopolitani
a Lamberto de Vos.*

Lambert de Vos , 1575,
χφ. Καίμπριτζ

A. Thevet, 1556

Ο κίονας του Πομπήιου
Στον Βυζαντινό Ιππόδρομο
(At Meydan)
Λέων στο παζάρι

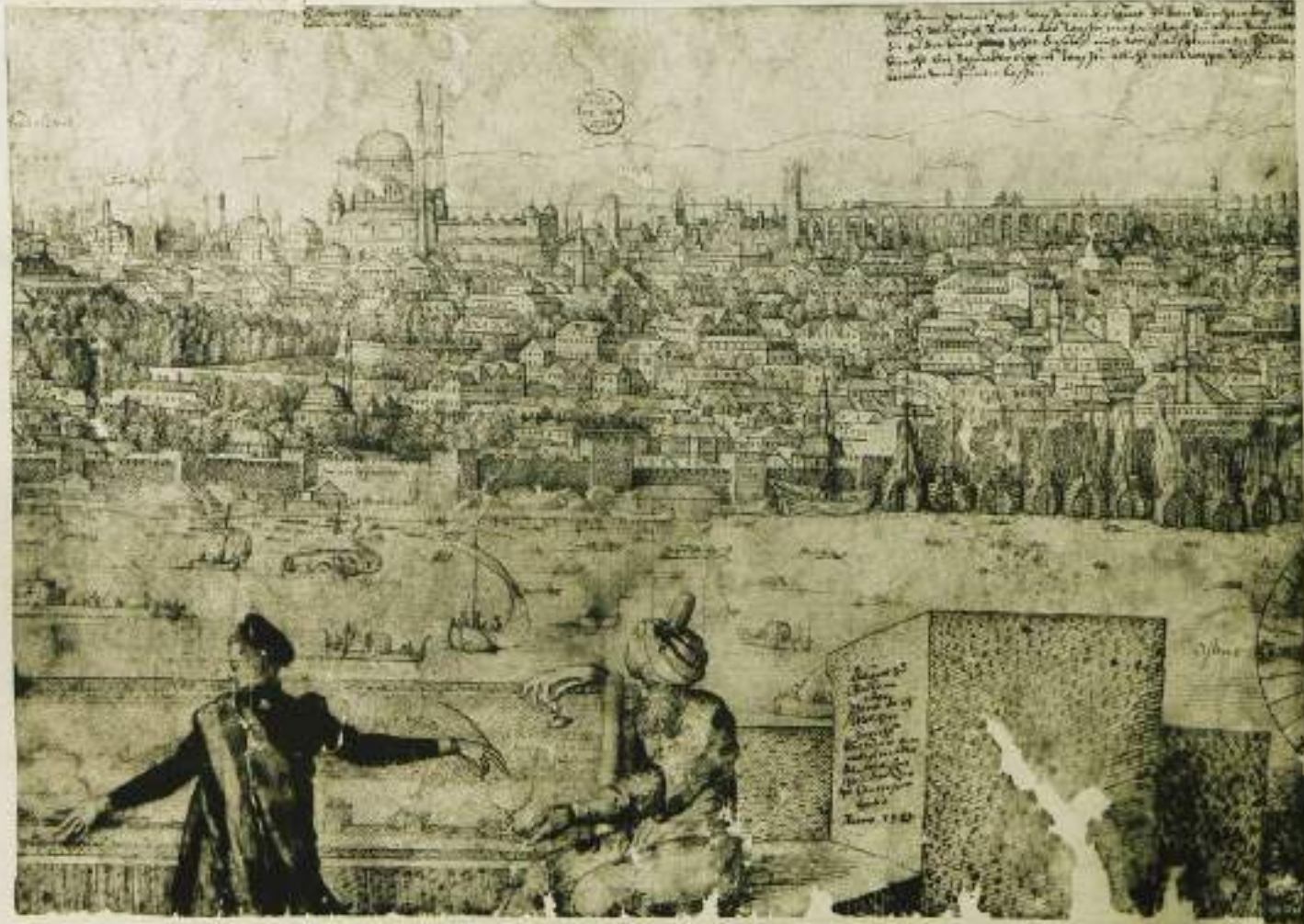
Βασιλική Κινστέρνα, 6^{ος} αι.

P. Gilles, 16ος αι.

Πανόραμα της Κωνσταντινούπολης

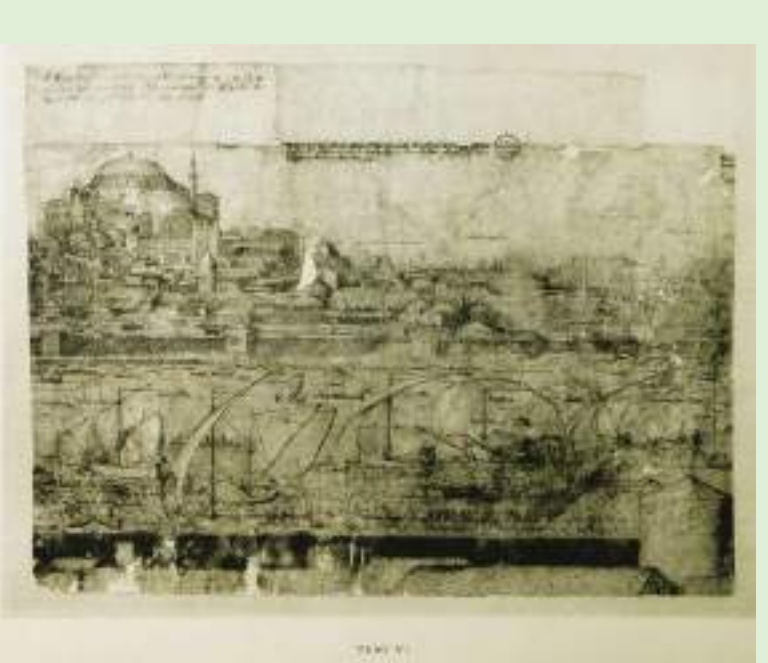
M. Lorichs, 1559

Tafel XI

Tafel XII

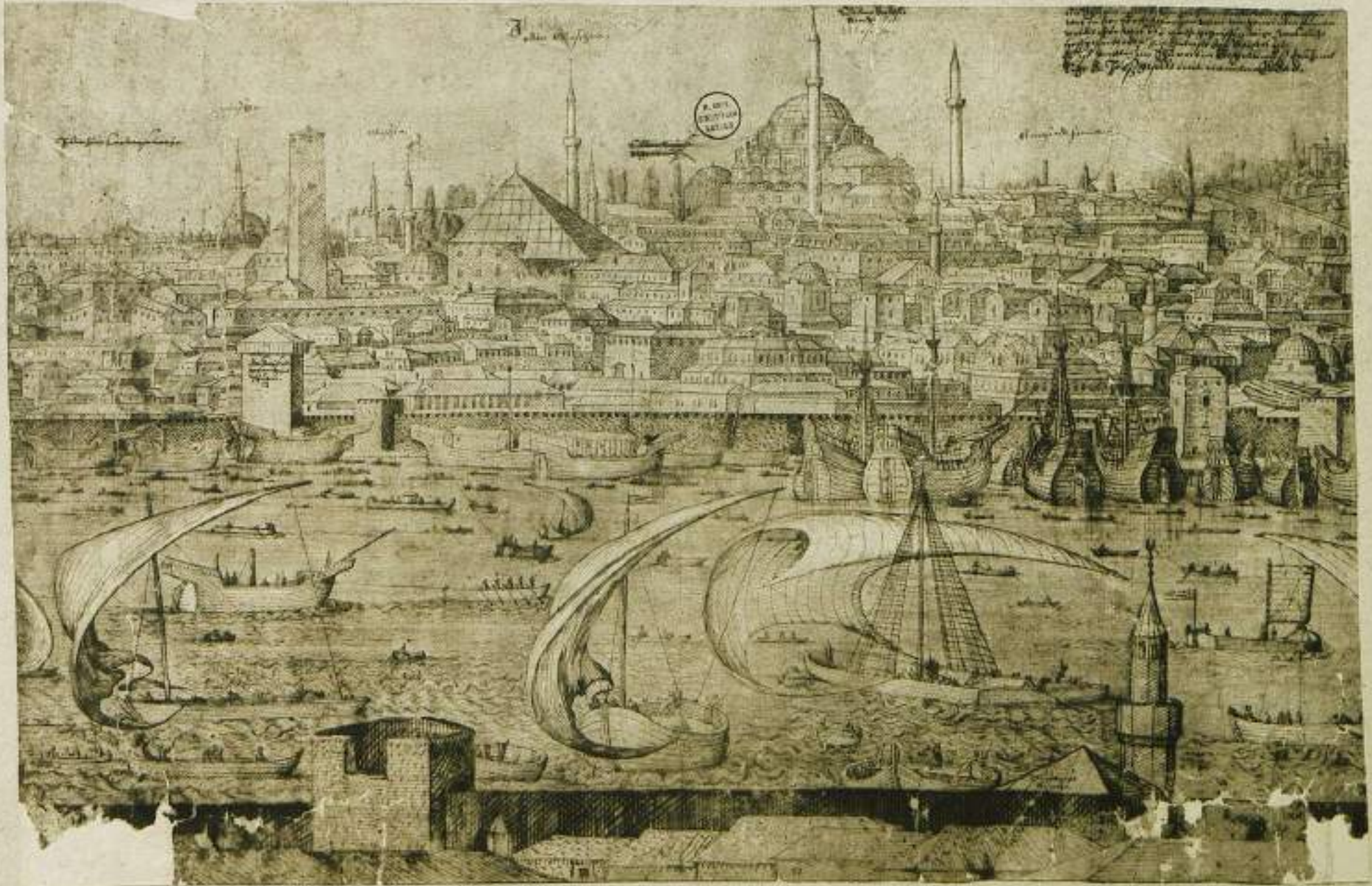

Πανόραμα της Κωνσταντινούπολης M. Lorichs, 1559

Πανόραμα της Κωνσταντινούπολης

M. Lorichs, 1559

η Αγία Ειρήνη
και

η Αγία Σοφία

TEMPLVM SANCTE SOPHIE

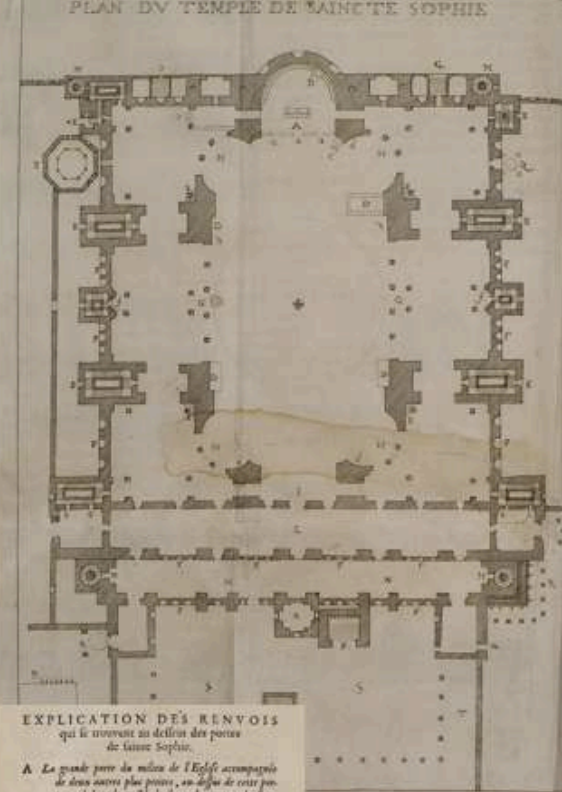
Η Αγία Σοφία

Το τέμενος
Σουλτάν Αχμέτ

J. Grelot, 1680

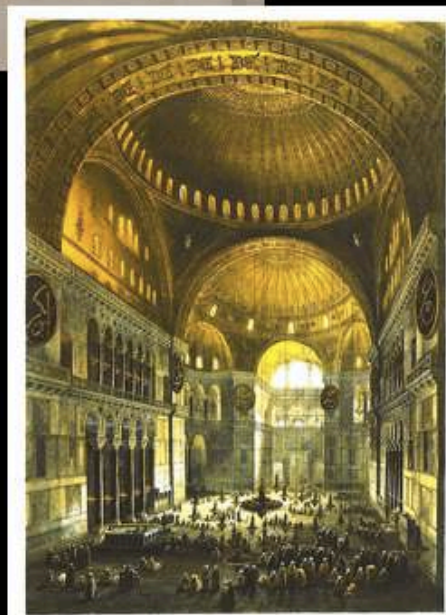

Η Αγία Σοφία

EXPLICATION DES RENVOIS
qui se trouvent au dessus des portes
de sainte Sophie.

- A. La grande porte du milieu de l'Église accompagnée de deux autres plus petites, au-dessus de cette porte se trouve le vestibule il y a les images de S. Isaac, de S. Jean l'Évang. et de S. Jean l'Apôtre, avec un Empereur postérieur à leur temps. On voit à travers cette porte celle qui donne dans le Narthex, par où se font les processions.
- B. Près de ces deux portes à droite et à gauche il y a deux arcades ou passages pour aller aux autres portes, marquées aux B.
- C. Sur deux degrés avec qui l'on arrive aux portes situées à l'est pour servir à rafraîchir le peuple des Malheureux dans leur prison.
- D. Quatre colonnes de porphyre ornées de bas-reliefs en plusieurs endroits, pour empêcher qu'elles n'abaissent de si longtemps, comme elles avaient commencé.
- E. Deux portes situées dans les angles de l'église les unes pour servir les autres Malheureux dans la prison publique.
- F. Ouvverture par où l'on voit de l'eau de la fontaine qui est devant l'Église.
- G. Balustrade haute de quatre toises environ de ce Temple, au-dessus il y a quantité de lampes qui l'on allume aux grandes fêtes et devant tout sur les murs de l'Église on voit les figures des Saints.
- H. Cylindres ou colonnes dans les angles les femmes Chrétiennes offrent séparées des hommes dans les Offices qui se font à sainte Sophie.

Grelot, 1680

Η Αγία Σοφία

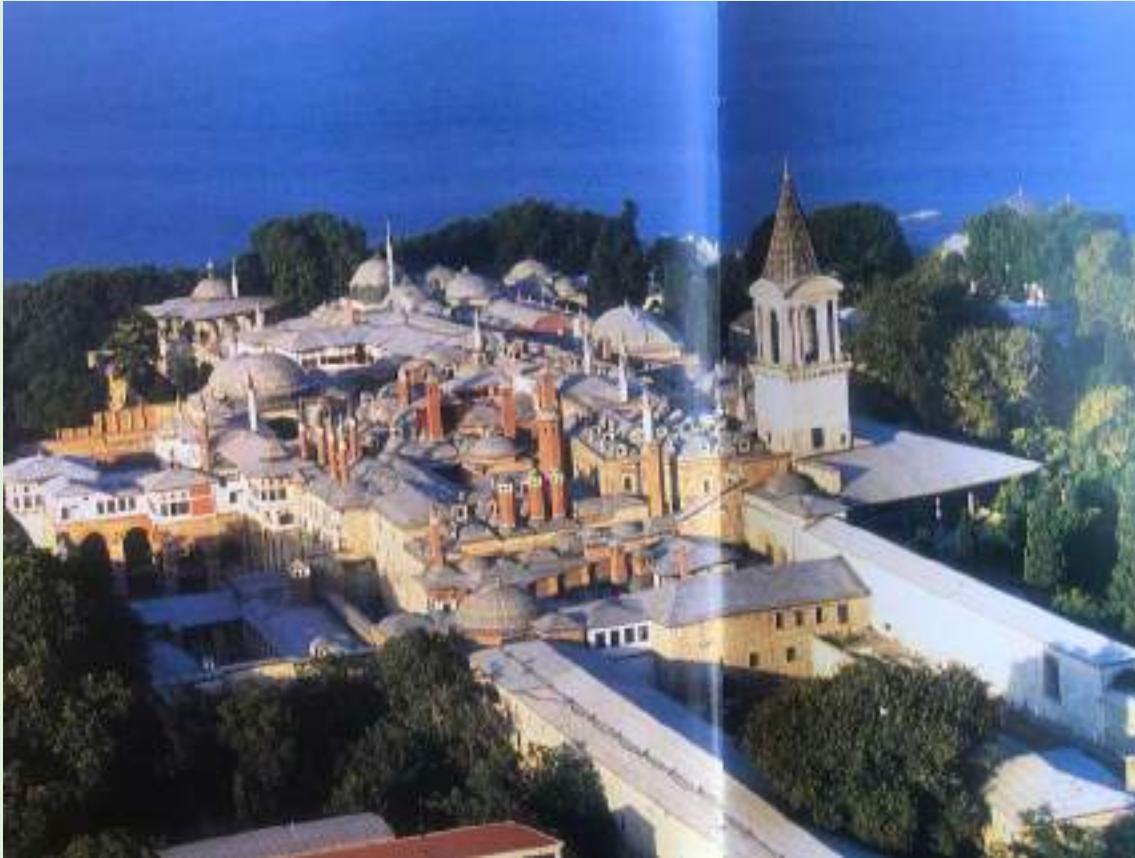
Grelot, 1680

1. Schloß zu den 7. Thürnen. 2. Thurn des Bellisariü. 3. Fanarikiosk. 4. Haven zu Calcedonien. 5. Serail zu Scutari. 6. Grosses Seraglio, oder Pallast des G. Sultans. 7. Leanders Thurn. 8. Scutari. 9. Tophana. 10. Dafs Magasyn. 11. Pera oder Galata. 12. L. eterfere. 13. Lavalide. 14. Keiser Constantini Pallast.

Τα Σουλτανικά Ανάκτορα του Τοπ Καπί

Η Ελλάδα και τα άλλα κράτη του Σουλτάνου Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής 1559

Ο Σουλτάνος Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής

Lorich, 1559

Ο Σουλεϊμάν

Η Χιουρρέμ

Fig. 15. Sultan Süleyman wearing the Korymbos helmet.
Engraving by Agostino Veneziano, about 1550. London, The
British Museum, 1854-6-4-107

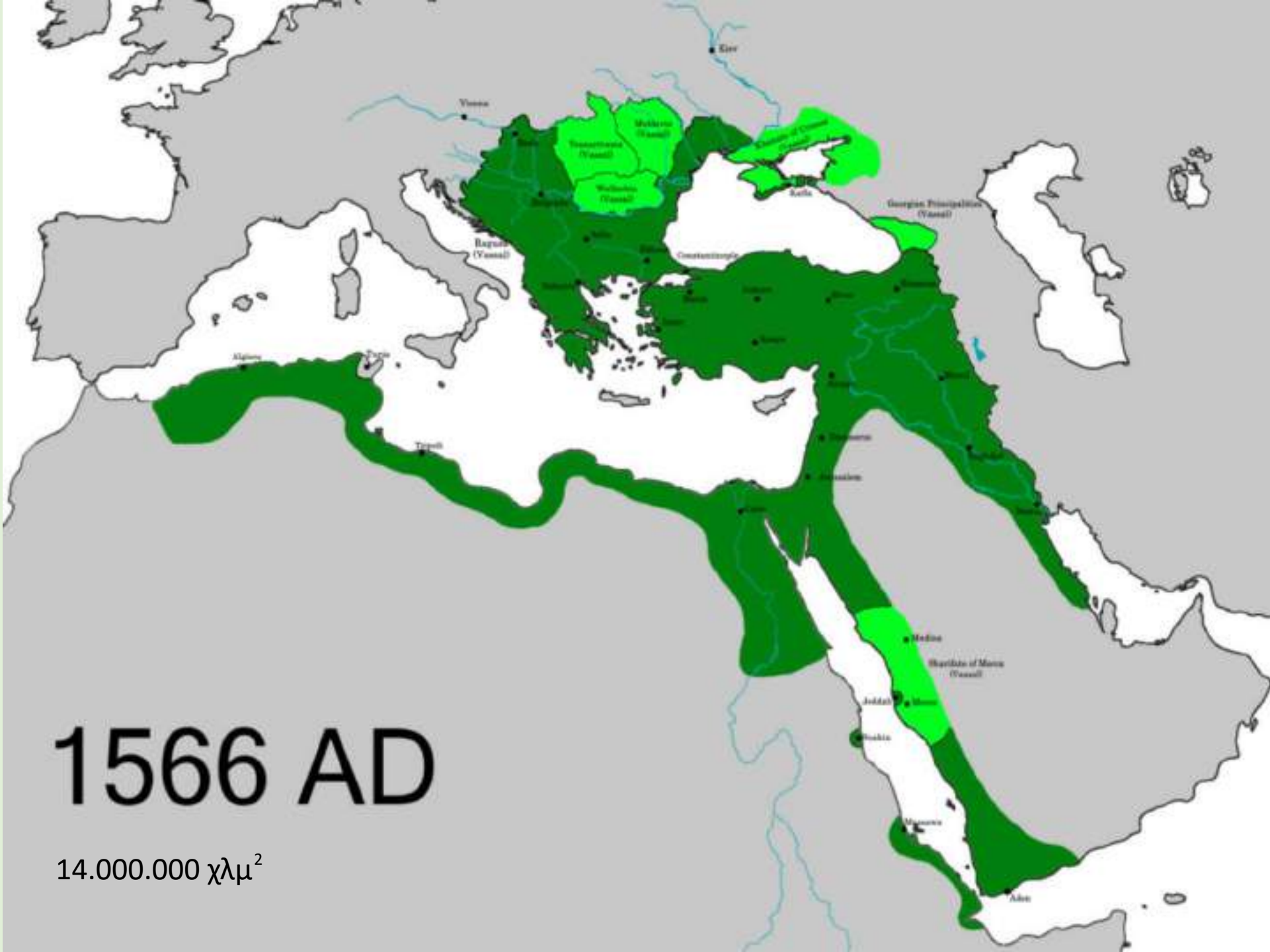
Πηγή : E. Atil,
*The Age of Sultan Süleyman
the Magnificent*, 1987

Ottoman Empire

1566 AD

14.000.000 χλμ²

Θεοδώρα

Χιουρρέμ

Σουλεϊμάν Α΄

Ιουστινιανός Α΄

117. Kendha kalfan with star pattern, 194-99

Πηγή : Ε. Αtil,
*The Age of Sultan Süleyman
the Magnificent*, 1987

Εικ. 20

«... Ο μηπιδέρμητης της Ρουμλίας διάταξε να μας διεξέλθει. Έπεισε στο πανδοχείο ήπιτο για τον πρώτον το ερώτημα, οι καθόνι και όλα τα επιβλήματα ήταν παρωμένα με ποδύτησους Αθούς. Έξω από την κατοικία του έπεσαν γενποσάρι και σπακέδες ως τον διάδρομο δεξιάσως που ήταν τοκογυρωμένως με περοτιούς ιδιότης. Μας υποδέχτησε στην εκδοδο της εδρας του: έφερε στην κεφαλή μετά σποκίρο με ωρκίο φρεζά γερανού! Ελόκομος, καθού αναστήματος, ωρκίος και τεθάρως, εφάνη με τα ιαπειά του αρέσως ότι ήταν αυθός...»
Λεπτομέρεια από ζωογραφία του 17ου αι.

Μουσείο Τοπ Κατί,

Τελετή υποταγής,
18^{ος} αι.
Μουσείο Τοπ Καλί

Lorch, 1559

Thevet, 1556

Belon, 1553

AVGERIVS GISLENIVS BVSBEQVIVS.

Te vix AVGERI, molliorom Ceteris, aures
Laudatit plangit Androni, illos equis.
Te Duci Ermari sic Androni, pectus equis
Tibae rapida ostendit Bosphorus a pinguis.
Te pinguis domum per nata Caesaris, ingens
Siquana confregit, Parisiisq. loco.

Busbecq, 1554

Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής

Χιουρρέμ
Ροξελάνα

Thevet, 1556

Thevenot, 17ος αι.

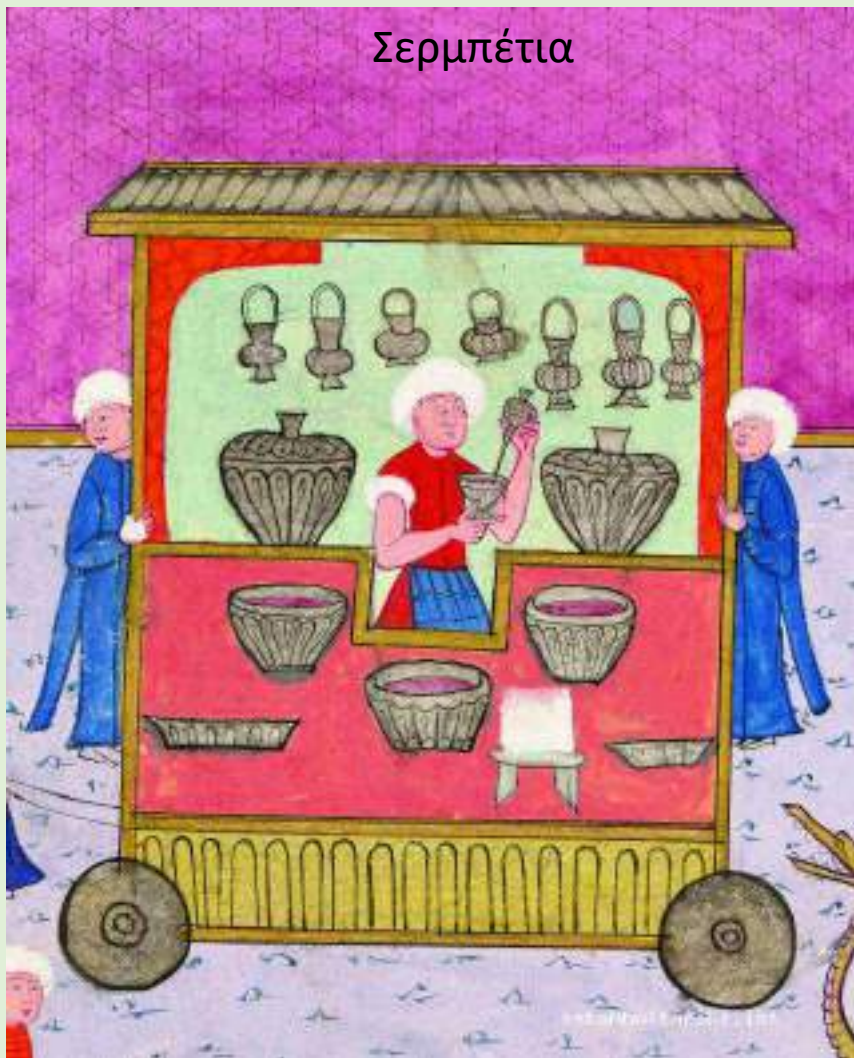

Coecke van Aelst, 1553

711 La Ville de Constantinople par son Roy Mahomet le Grand, Sultan de Constantinople, depuis le commencement de son règne, & jusques à sa mort. Les maisons de sa ville sont de grand nombre, & de grand renom, & elle est de grande étendue. Elle est entourée de murailles, & de fossés, & de tours, & de bastions, & de canons, & de fortifications, & de toutes sortes de machines de guerre. Elle est de grande renommée, & de grande importance, & de grande utilité, & de grande gloire, & de grande honneur, & de grande réputation, & de grande renommée, & de grande importance, & de grande utilité, & de grande gloire, & de grande honneur, & de grande réputation.

Σερμπέτια

Παρέλαση συντεχνιών

Πεταλωτής

Yildirimci Beylikleri

Κεμπαλτσήδες

Yildirimci Beylikleri

Βυρσοδεψείο

Ζαχαροπλάστες

Τσαγκάρης

Λαχανοπώλης

Νομισματοκοπιείο

Υποδηματοποιοί

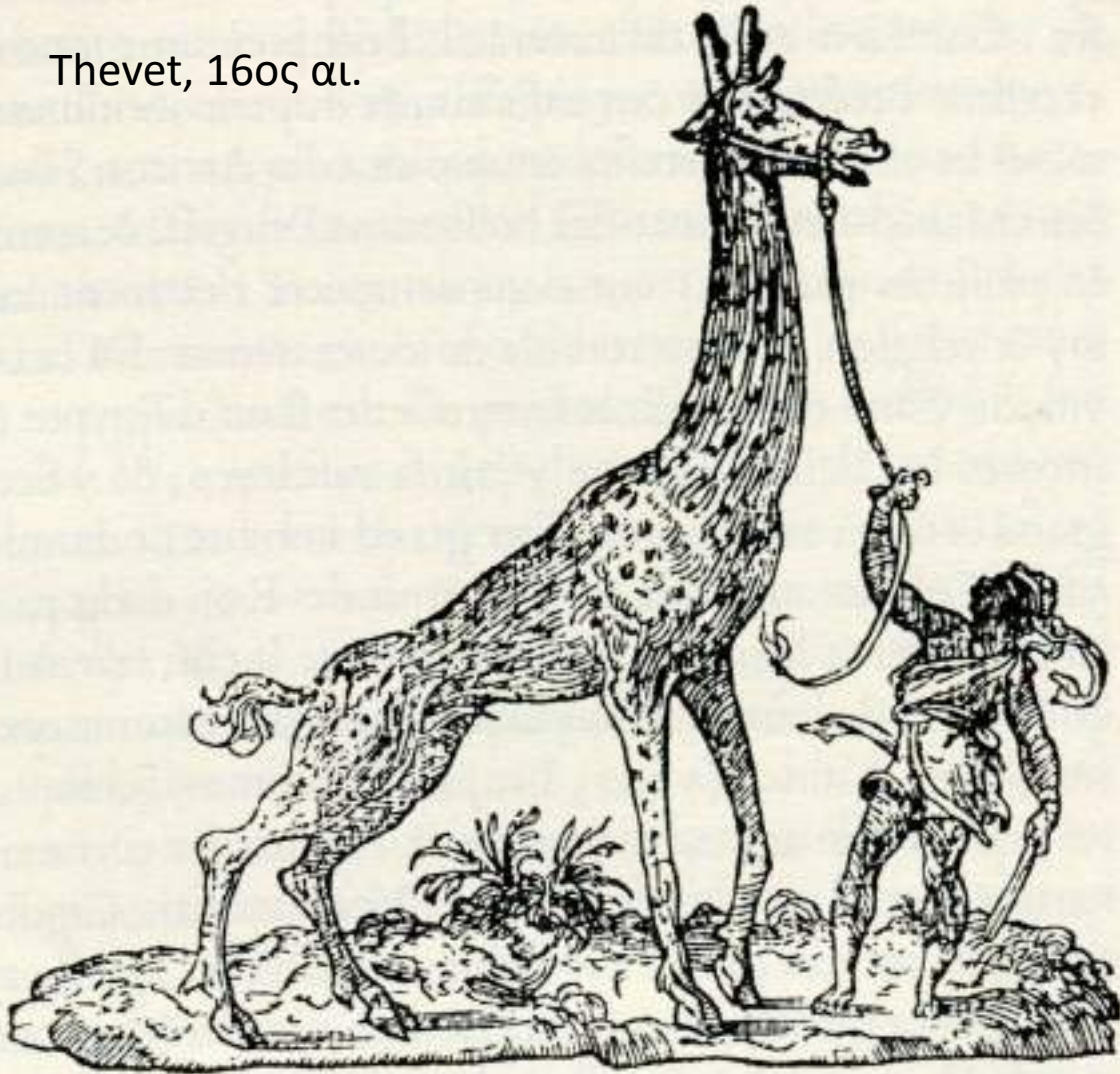

Οπωροπώλες

Thevet, 16ος αι.

Busbecq, 17ος

Σκλαβοπάζαρο, 17^{ος} αι.

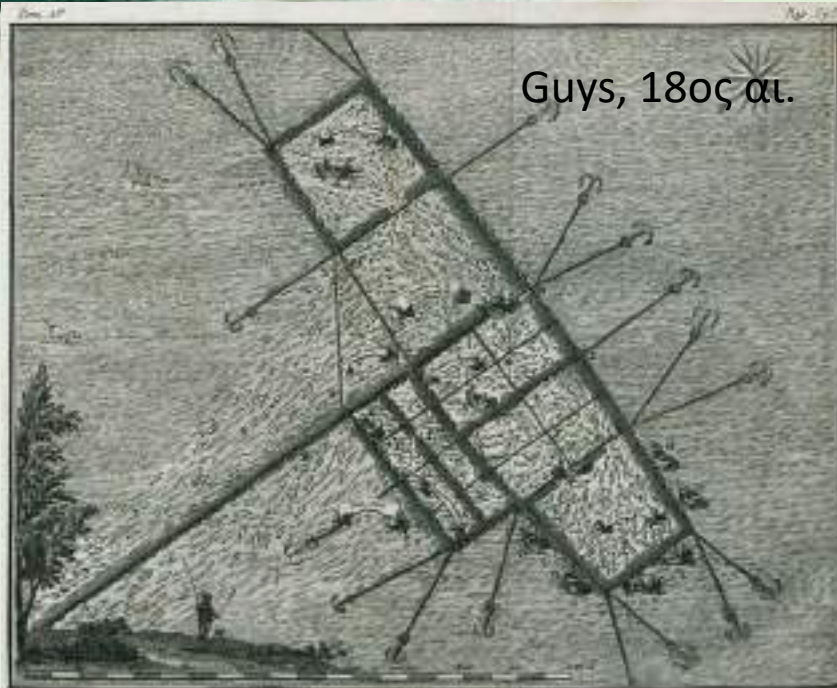
Castellan, 19ος αι.

19ος αι.

Guys, 18ος αι.

LA MANIÈRE DE PÊCHE DE THON.

Περί αλιείας

Istanbultarihi.ist

Σελίμ Β΄

Αλληγορία της ναυμαχίας της Ναυπάκτου,
1571, Gallerie dell'Accademia, Βενετία

John of Austria, Marcantonio Colonna, Sebastiano Venier

Paolo Veronese, 16ος αι.

Η Ναυμαχία της Ναυπάκτου, 1571

Andrea Vicentino,
16^{ος} αι. Μουσείο Correr, Βενετία

Nicolay, 1563

Vecellio, 1580

Thevet, 1556

Schweigger, 1608

Thevenot, 1727

La Motraye, 1727

1610

1563

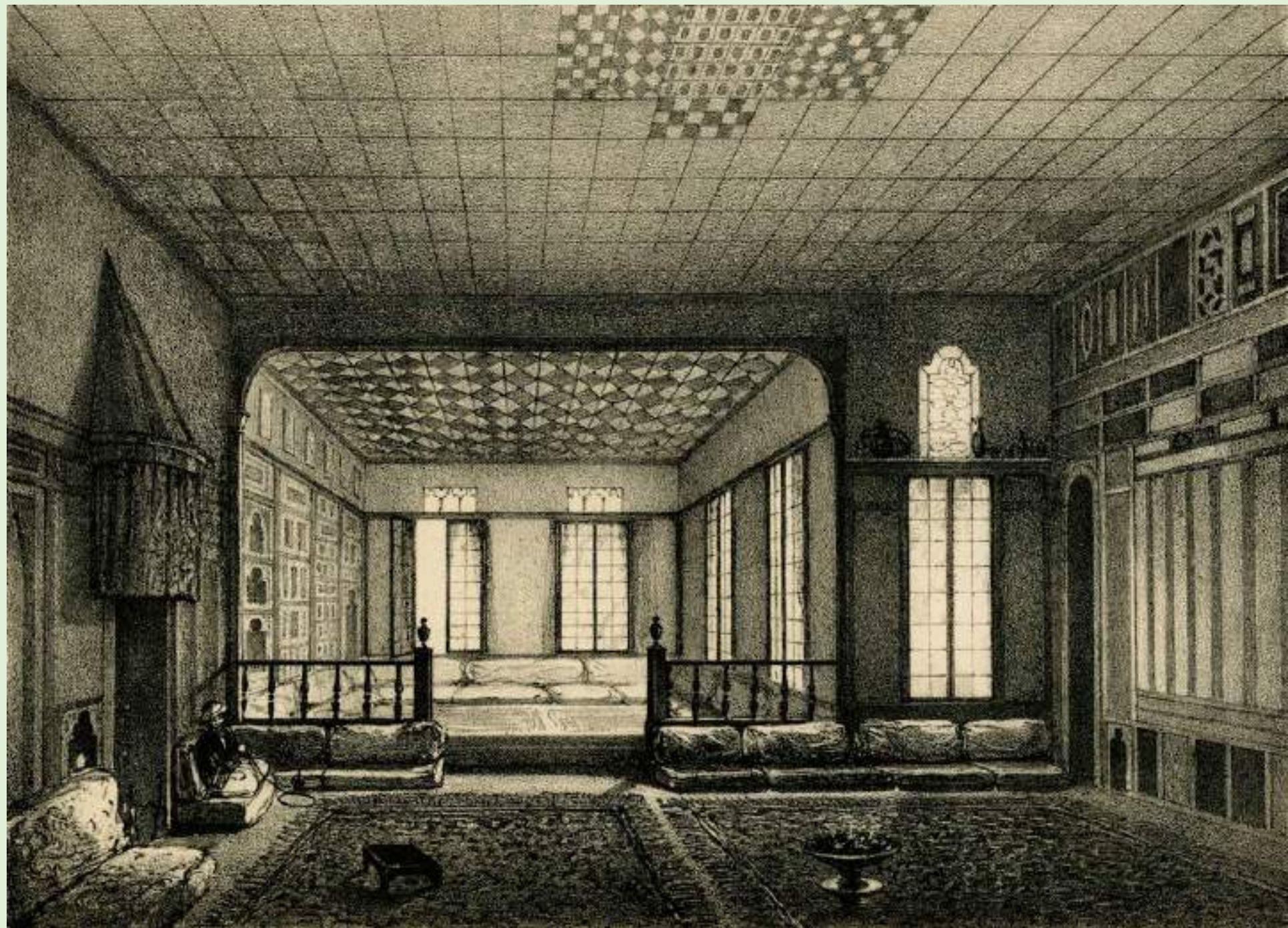
1608

1563

1648

Du Mont, 1694

Schweigger, 1608

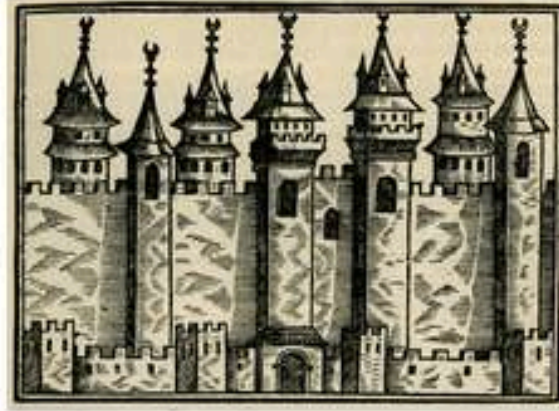

Schweigger, 1608

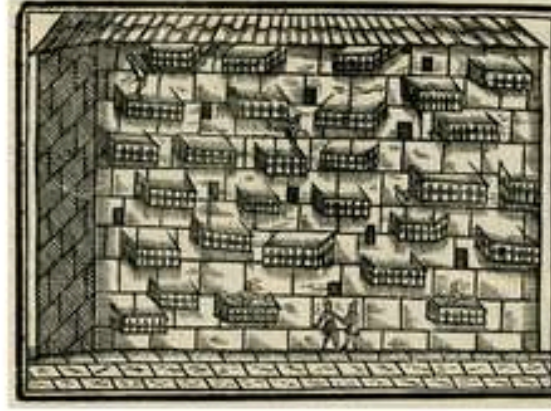

Υδραγωγείο στα περίχωρα της Κωνσταντινούπολης.

Το Επταπύργιο κάστρο στην Κωνσταντινούπολη.

Τα κελιά των αιχμαλώτων Χριστιανών, πιθανότατα στο Επταπύργιο κάστρο στην Κωνσταντινούπολη.

Ο λεγόμενος κίονας του Πομπηίου στην έξοδο του Βοσπόρου προς τον Εύξεινο Πόντο.

Προσωπογραφία του Σουλτάνου Μουράτ Γ'.

Το γεύμα του Σουλτάνου.

Ο σταύλος των ανακτόρων.

Ο Σουλτάνος, με τη συνοδεία του, μεταβαίνει στο τέμενος για την προσευχή της Παρασκευής.

Schweigger, 1608

Enderlin, 1686

Schweigger, 1608

Schweigger, 1608

Τίτλος

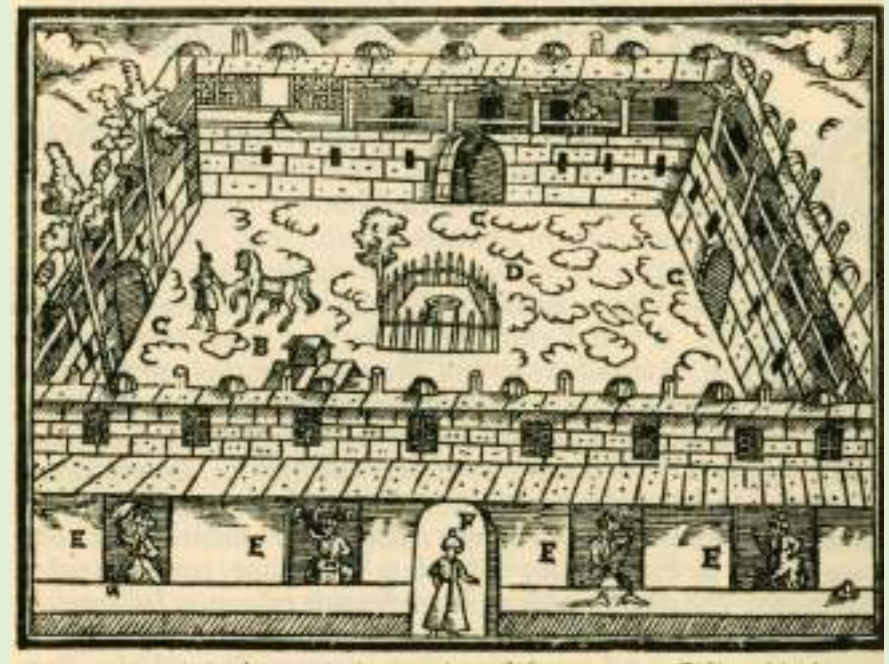
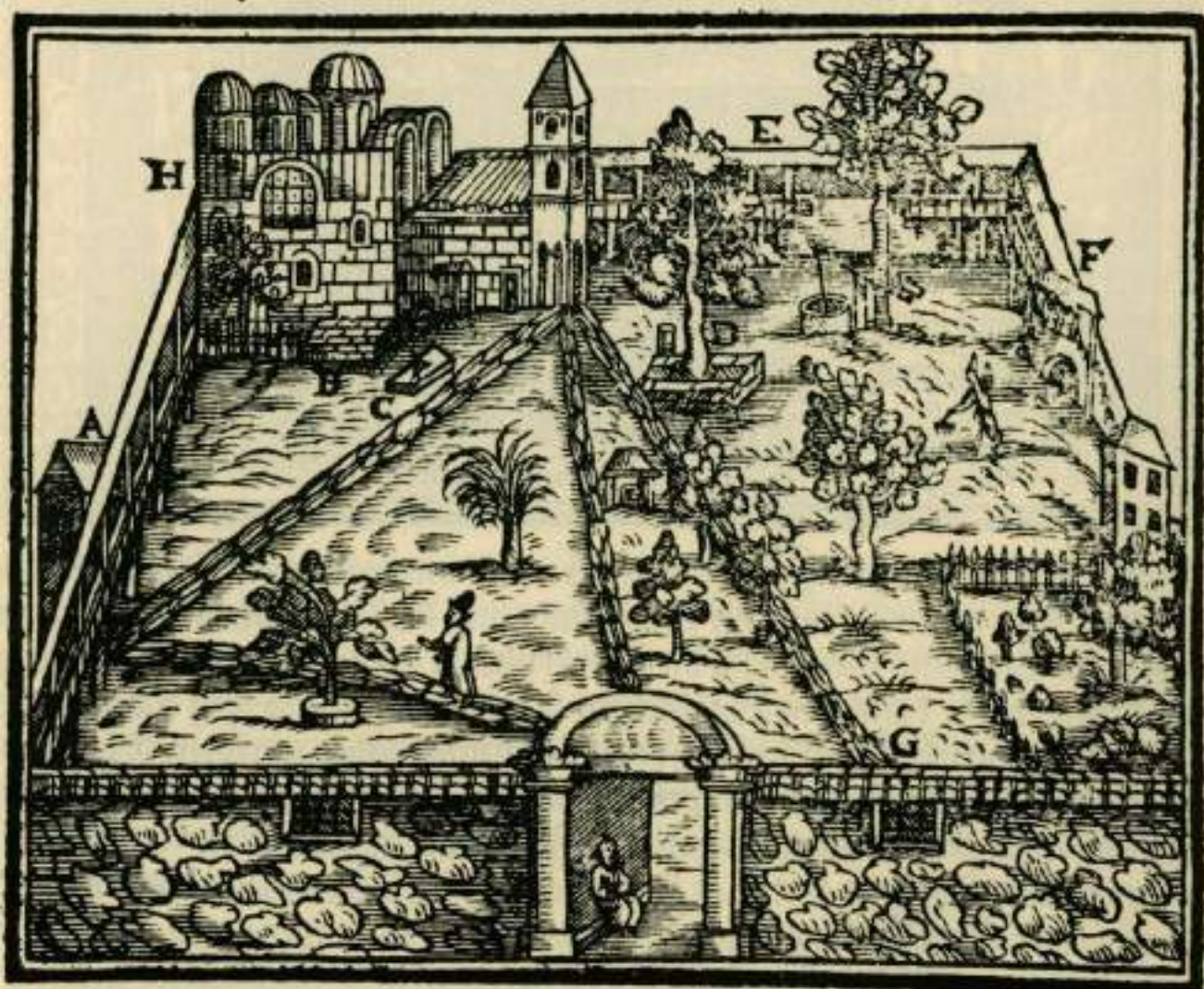
A. Ο κίονας του Κωνσταντίνου (Çemberlitaş sütunu). B. Ο οβελίσκος του Θεοδοσίου.
C. Ο "τρικάρηνος όφης", η χάλκινη βάση που στήριζε τον χρυσό τρίποδα των Πλαταιών από το ιερό του Απόλλωνα στους Δελφούς, στην πλατεία του Ιπποδρόμου (At Meydan), σημερινή πλατεία του Σουλτάν Αχμέτ στην Κωνσταντινούπολη. D. Ο κίονας του Αρκαδίου στο Αβράτ Παζάρι της Κωνσταντινούπολης (Αρχαίο Φόρο του Αρκαδίου).

Τοπογραφική εικόνα
της
Κωνσταντινούπολης

Schweigger, 1608

Η Παμμακάριστος , Ορθόδοξο Ελληνικό Πατριαρχείο

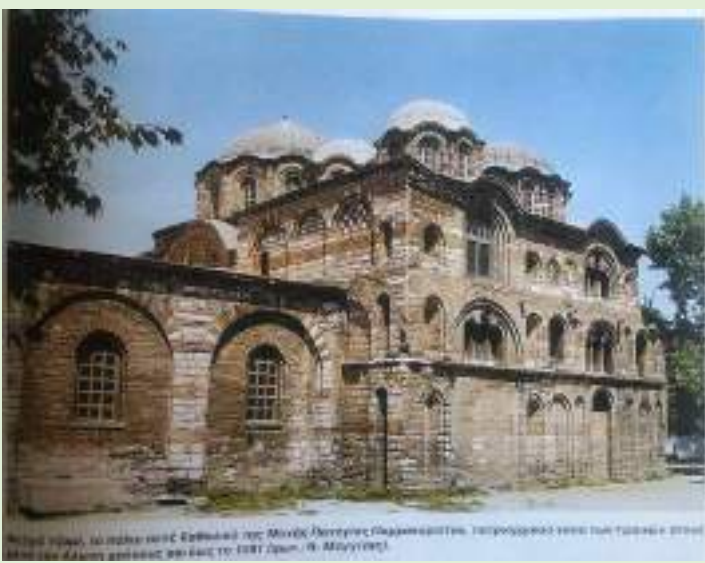

Schweigger, 1608

Παράσταση των κητόρων της Παμμακαρίστου.

Schweigger, 1608

Μονή Παμμακαρίστου,
Fethiye Camii, 11ος και 13ος αι.

Τέμενος Πιαλί Πασά
Riyale Paşa Camii),
16ος αι.

Camocio, 1574

Τέμενος Πιαλί πασά
Riyale Paşa Camii
16^{ος} αι.

MOSCHEA DI PIALI
BASSA IN
CONSTANTINOPOLI.

Camocio, 1574

Μονή της Χώρας,
Kahriye Camii

PRIMA CHIESA FABRICA
TA IN COSTANTINOPOLI
DETA LA MADONA
ET HORA MOS-
CHEA.

Questa miraculosa apparitione fu prima sopra la porta mechea dopo tre
anni continui e adesso ad un'altra sopra la porta dove tre anni
di prima fu per sei andorno ad un'altra apparitione al battente
et in tutto tre anni continui finalmente cadde in Galata cioè Pera
sopra la chiesa di O. S. Maria della S. Andrea et così fu.
Et questa apparitione fu nel anno 1574.

Μονή της Χώρας, 14^{ος} αι.

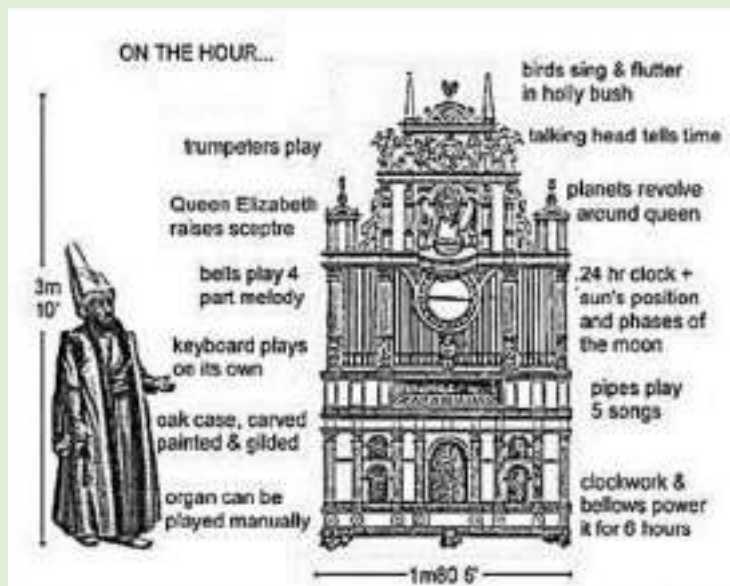
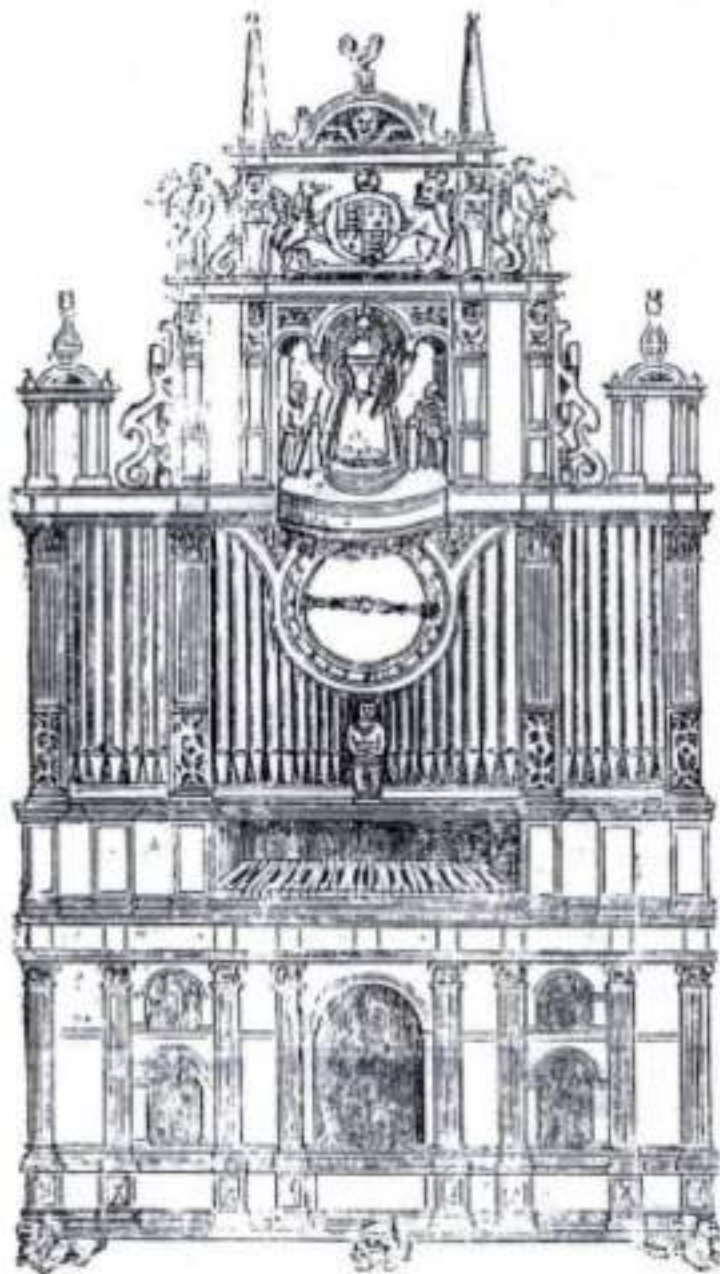
Βασίλισσα Ελισάβετ Α΄ , 1558-1603
πορταίτο περ. 1573-75, Λίβερπουλ

Σουλτάνος Μεχμέτ Γ΄ 1595-1603

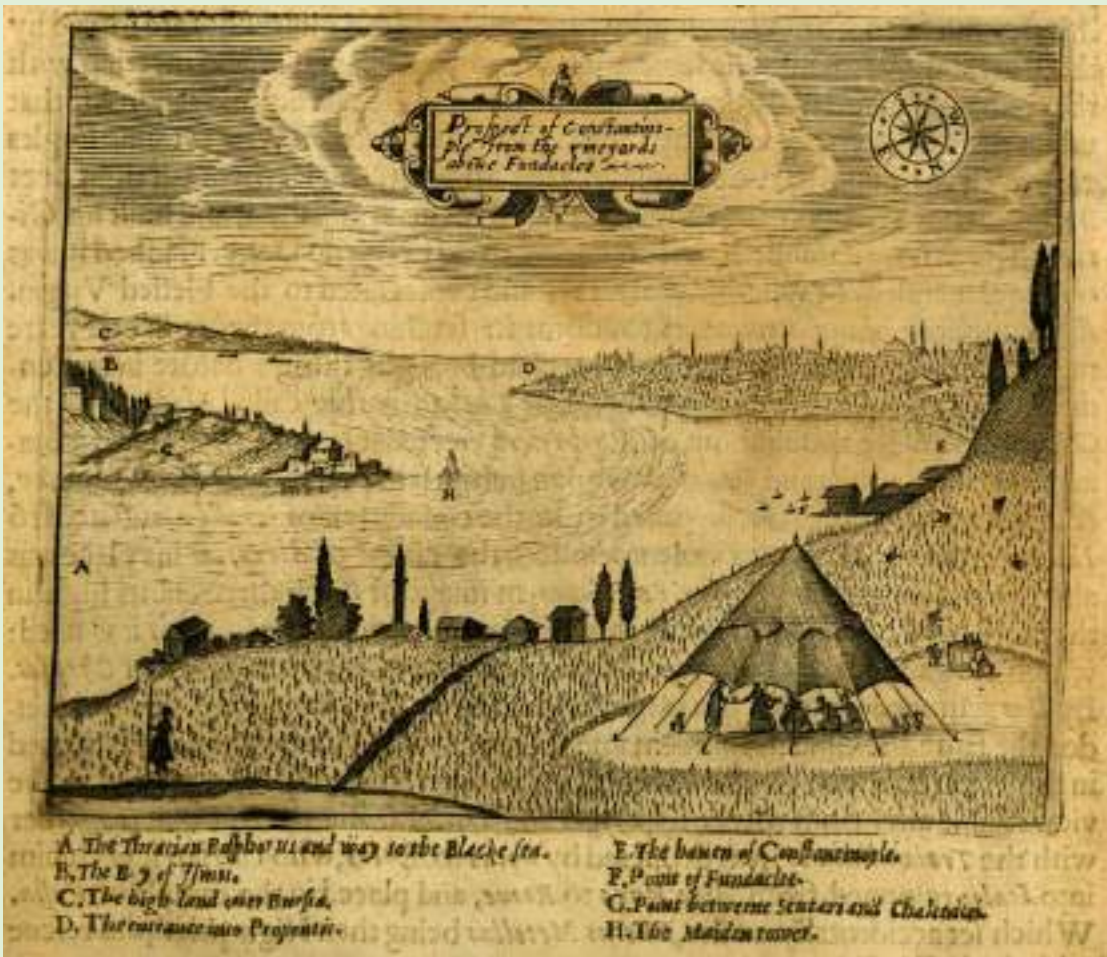

Το εκκλησιαστικό όργανο ,που μετέφερε ο Thomas Dallam δώρο της βασίλισσας Ελισάβετ Α΄ στον Σουλτάνο Μεχμέτ Γ΄

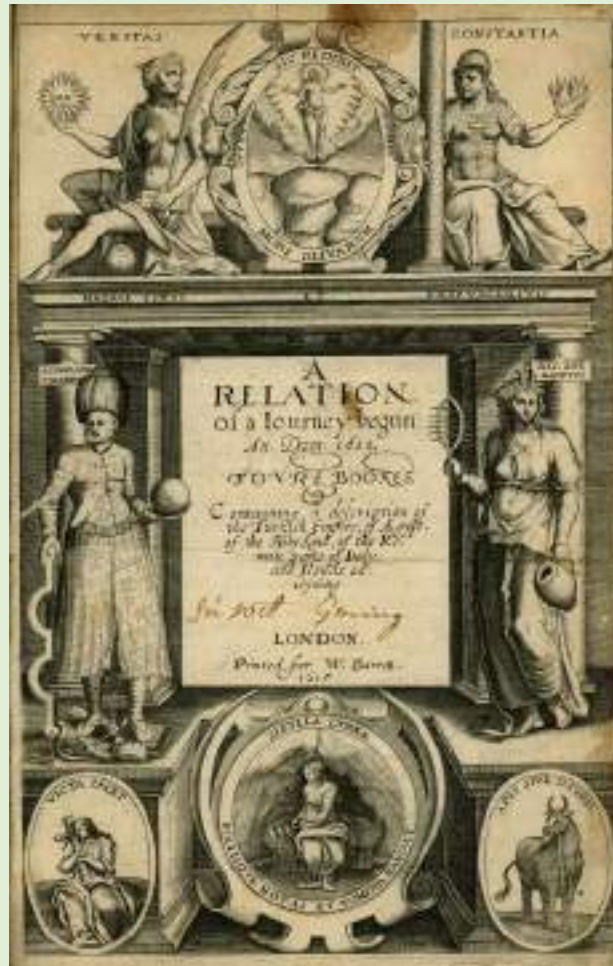
<https://www.historic-uk.com//>

Άποψη της παλιάς πόλης της Κωνσταντινούπολης από την ύπαιθρο μετά την περιοχή Φίντικλι,

G. Sandys, 1610

Η είσοδος στον Βόσπορο από τον Εύξεινο Πόντο.

Προμετωπίδα. Ο Σουλτάνος πλαισιωμένος από πολυπληθή ακολουθία αξιωματούχων και στρατιωτών, στην Κωνσταντινούπολη.

Σελίδα τίτλου.

P. Rycaut, 1670

Άποψη της Κωνσταντινούπολης
από την περιοχή Πέρα.

Διακρίνονται

το ανάκτορο του Τοπ Καπί,

η Αγία Σοφία και

το τέμενος του Σουλτάνου Αχμέτ Α΄.

Sommer, 1664

CONSTANTINOPEL

N. de Nicolay, 1563

Vecellio, 1580

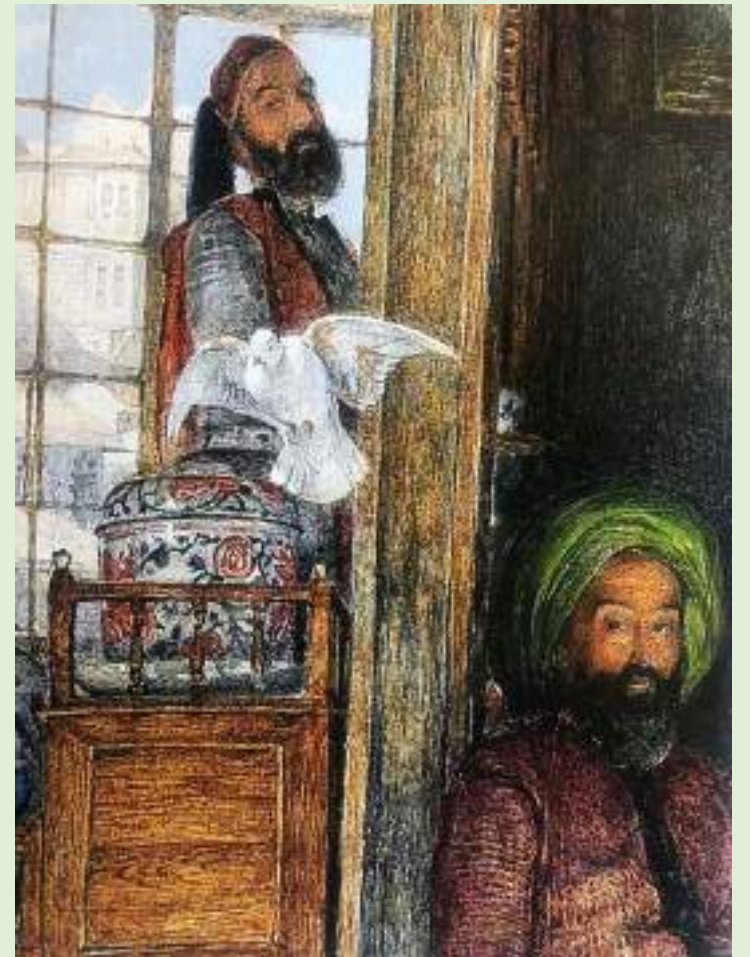

Sandys, 1610

Lewis, 190ç

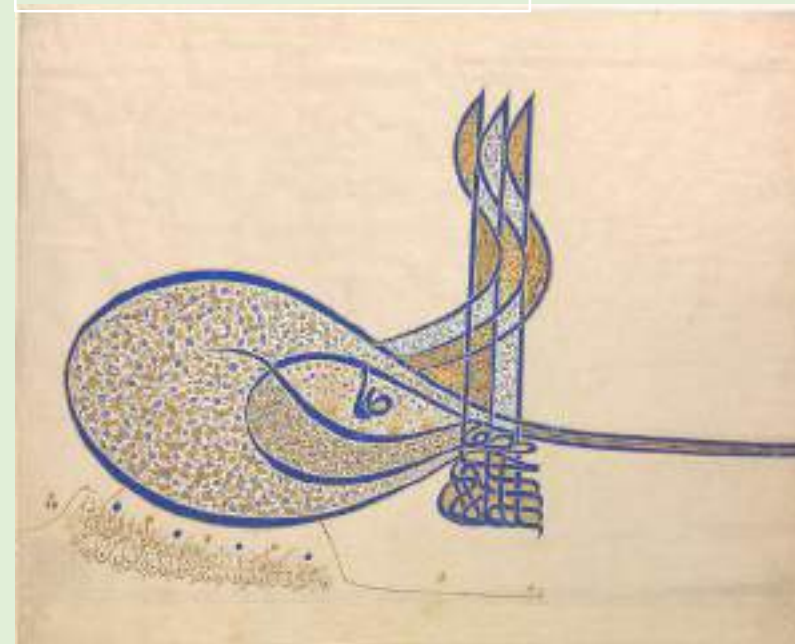

Ο Σουλεϊμάν και η Χιουρρέμ,
Α. Hickel 18^{ος} αι.

Τυğra ,
Η καλλιγραφική υπογραφή του
Σουλτάνου Σουλεϊμάν, c. 1550

Hendrowski
1590

...σας ευχαριστώ πολύ...

© Ιόλη Βιγγοπούλου

Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη

